

เอ็น เนือ

ISSUE 1
รวมพลภาคประชาสังคม

พลังเปลี่ยนเมืองของคนเชียงใหม่

วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2478 ไม่เพียงเป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่ควรบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นวันเปิดถนนขึ้นดอยสุเทพอย่างเป็นทางการ ถนนระยะทาง 11 กิโลเมตรเศษที่ครูบาทศรีวิชิตชวนชาวเชียงใหม่มาร่วมกันลงขันและลงแรงก่อสร้างจนแล้วเสร็จ ภายในเวลาเพียง 5 เดือนกับอีก 22 วัน (อ่านต่อหน้า 2)

สี่ความเคลื่อนไหวครึ่งสำคัญในยุคต้น

จากชมรมเพื่อเชียงใหม่สู่ภาคีคนอีกเจียงใหม่ ก่อนจะมาเป็นเครือข่ายขอคืนพื้นที่ป่าดอยสุเทพในปัจจุบัน และจุดเริ่มต้นของเชียงใหม่เมืองศิลปะ ผ่านขบวนการเชียงใหม่จัดวางสังคม และเืองเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา (อ่านต่อหน้า 4)

รายงานความเคลื่อนไหวภาคประชาสังคม ทั่วล้านนา

รู้จัก 35 เครือข่ายที่ขับเคลื่อนเมืองเชียงใหม่ในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่การอนุรักษ์ภูเขาลงบ้านไปจนถึงคุณภาพของอาหารบนจาน (อ่านต่อหน้า 6)

POWER OF LOCALS

วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2478 ไม่เพียงเป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่ควรบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นวันเปิดถนนขึ้นดอยสุเทพอย่างเป็นทางการ ถนนระยะทาง 11 กิโลเมตรเศษที่ครูบาทวีชัยชักชวนชาวเชียงใหม่มาร่วมกันลงขันและลงแรงก่อสร้างจนแล้วเสร็จภายในเวลาเพียง 5 เดือนกับอีก 22 วัน (เริ่มสร้างเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2477)

หาใช่เพียงการได้มาซึ่งถนน หากนี่เป็นสัญลักษณ์และผลลัพธ์ของการร่วมแรงร่วมใจครั้งใหญ่ของชาวเชียงใหม่และผู้คนทั่วภาคเหนือ ในการสร้างสาธารณูปโภคแห่งสำคัญโดยปราศจากการพึ่งพางบประมาณจากภาครัฐสักบาท (เล่ากันว่า มีจำนวนผู้คนมาร่วมสร้างถนนมากเสียจนครูบาทวีชัยต้องกำหนดให้มีตัวแทนในการลงจอบสร้างถนนต่อหนึ่งหมู่บ้านเป็นระยะทางเพียง 2 วา หรือ 4 เมตรเท่านั้น)

พลังเปลี่ยนเมืองของ คนเชียงใหม่

กล่าวได้ว่านี่คือหนึ่งในเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ยุคใกล้ที่สะท้อนให้เห็นถึงพลังของชาวเชียงใหม่ พลังที่เป็นทั้งรากฐานและแรงบันดาลใจให้ผู้คนรุ่นต่อๆ มา มีจิตสำนึกร่วมต่อเมืองที่เราอาศัย จนเป็นเมืองที่ได้ชื่อว่ามีความเอื้อเฟื้อภาคประชาชนที่ทำงานหลากหลายรอบด้านและเข้มแข็งมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ

‘เอื๋นเอื้อ’ ฉบับปฐมฤกษ์ฉบับนี้จึงขออาสาพาผู้อ่านไปรู้จัก ‘คนเชียงใหม่’ ผ่านเครือข่ายภาคประชาสังคมที่ทำงานขับเคลื่อนเมืองในด้านต่างๆ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เครือข่ายของชาวเชียงใหม่และคนรักเชียงใหม่ที่ต่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน...

นั่นคือการสร้างเมืองของเราเมืองนี้ให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่สุดเมืองหนึ่งของโลก

รองเท้าที่ทำจากมวลขยะในท้องทะเล

ปัตตานี - เมื่อพบว่ากลุ่ม Trash Hero ต้องเก็บขยะที่ตกค้างบนเกาะกลางทะเลเกาะเดียวมากถึง 80,000 ตันในระยะเวลาเพียง 3 เดือน ดร.ณัฐพงษ์ นิธิอุทัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จึงริเริ่มโครงการนำมวลขยะเหล่านี้ไปเข้าเครื่องอัด ผลิตรองเท้าใหม่กลายเป็นรองเท้ารีไซเคิลแบรนด์ ‘ทะเลจร’ นอกจากสีสันที่เตะตาของรองเท้าแบรนด์นี้ หากนี่ยังเป็นวิธีการสื่อสารให้ทุกคนได้รู้ว่าขยะที่ตกค้างอยู่ตามแหล่งธรรมชาติในปัจจุบันมีมากมายแค่ไหน

ที่มา: voicetv.co.th

สะพานจากขวดพลาสติก

เพชรบุรี - วัดทองนพคุณ นำโดยพระครูโกศลวิชรธรรม เจ้าอาวาสวัด ร่วมกับชุมชนรอบวัดนำขวดน้ำพลาสติกรีไซเคิลกว่า 25,000 ใบ บรรจุลงโครงไม้ไผ่ สร้างสะพานข้ามคลองบางจาก ยาว 42 เมตร รวมทั้งเรือพายที่รับน้ำหนักได้ถึง 250 กิโลกรัม สร้างสีสันให้ตลาดริมน้ำในพื้นที่วัดทุกสัปดาห์ ทั้งยังเป็นการจุดประกายให้เกิดการรีไซเคิลขวดพลาสติกและความร่วมแรงร่วมใจของชาวชุมชนอย่างเปี่ยมสีสันด้วย

ที่มา: workpointnews.com

เม็กซิโกเล็งจัดนิทรรศการที่สนามบินเพื่ออนุรักษ์อาคารมรดกของเมืองที่กำลังถูกทำลาย

เม็กซิโก ซิตี้ - สตูดิโอ Archivo เห็นถึงคุณค่าของอาคาร Centro SCOP อาคารดีไซน์โมเดิร์นแห่งแรกของเม็กซิโก ซิตี้ ที่ตกแต่งด้วยงานโมเสกของศิลปินชั้นนำ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในสภาพทรุดโทรมเกินเยียวยาจากเหตุแผ่นดินไหวเมื่อปลายปีที่ผ่านมา สตูดิโอจึงคัดลอกงานงานศิลปะที่ประดับอาคารทั้งหมด ก่อนจำลองพื้นที่ในสนามบินนานาชาติแห่งใหม่ (ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง) เพื่อนำเสนอว่าถ้านางระดับมรดกของประเทศชุดนี้ถูกย้ายมาจัดแสดงที่สนามบินจะสวยงามแค่ไหน ซึ่งก็สร้างผลตอบรับอย่างดีเยี่ยม จุดประกายวิธีการอนุรักษ์งานศิลปะเก่าแก่ด้วยรูปแบบร่วมสมัย

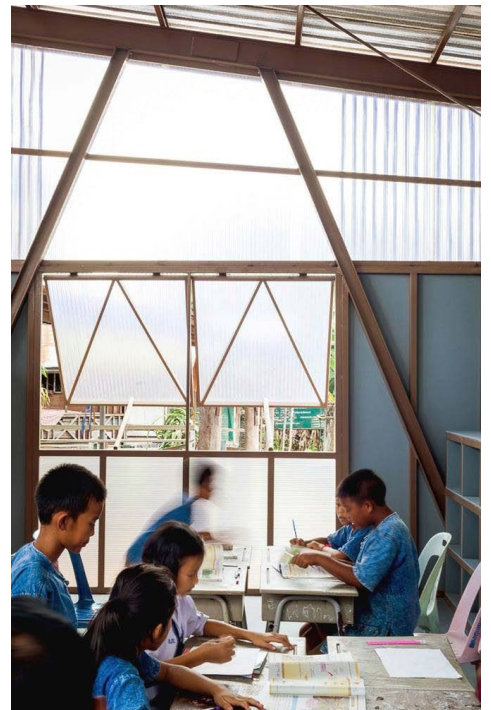
ที่มา: metropolismag.com

Eco-Cooler เครื่องทำความเย็นจากขวดพลาสติกเหลือใช้

บังคลาเทศ - Ashis Paul ทดลองติดตั้งแผ่นไม้กระดานบนช่องหน้าต่างบ้าน เจาะรูเพื่อสอดปากขวดพลาสติกใช้แล้ว ขนาดสองลิตรที่มีการตัดส่วนล่างให้เหลือเป็นรูปกรวย พลันท์ที่อากาศไหลผ่านด้านกว้างของขวดสอดขวดที่อยู่อีกฝั่งของกระดาน อากาศก็ถูกบีบผ่านช่องว่างขนาดเล็กปากขวดนั้นจนทำให้อากาศไหลเร็วขึ้น นำความเย็นที่ลดลงมาอย่างน้อย 5 องศาเซลเซียสเข้ามาสู่บ้าน และนั่นคือกระบวนการทำงานของ Eco-Cooler เครื่องทำความเย็นแบบ DIY โดยที่ไม่ต้องใช้ไฟฟ้าสักหน่วย ล่าสุดสิ่งประดิษฐ์นี้ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐกิจหลายองค์กร เพื่อพัฒนาให้เป็นเครื่องทำความเย็นจากธรรมชาติตามครัวเรือนต่างๆ ในบังคลาเทศต่อไป

ที่มา: inhabitat.com

โรงเรียนบ้านหนองบัว ชนะการประกวดออกแบบที่อิตาลี

เชียงราย - โรงเรียนบ้านหนองบัว อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เป็นโรงเรียนที่เคยได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหว จนต้องมีการบูรณะครั้งใหญ่ ซึ่งการบูรณะครั้งนี้ก็ได้สตูดิโอ Junsekino Architect & Design มาร่วมออกแบบ โดยเน้นโครงสร้างที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และป้องกันภัยพิบัติ จนสามารถคว้ารางวัลชนะเลิศ Gold A' Design Award ซึ่งถือเป็นรางวัลทางการออกแบบสถาปัตยกรรมระดับโลก จากเวทีการประกวด A' Design Award and Competition ของประเทศอิตาลี ในปี 2018 นี้

ที่มา: archdaily.com

พิธีเลี้ยงผีเหมืองฝายพญาคำ

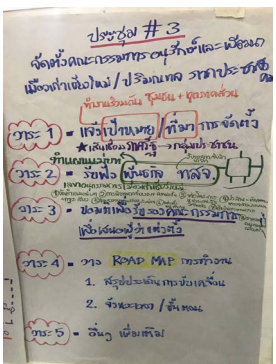
ตำบลวัดเกต, เชียงใหม่ - ภาพบรรยากาศพิธีกรรมเลี้ยงผีเหมืองฝายพญาคำ วันที่ 7 มิ.ย. 2561 ณ พื้นที่ริมฝายพญาคำ โดยความร่วมมือร่วมใจของตัวแทนผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่จาก 8 เทศบาล (เชียงใหม่-ลำพูน) เครือข่ายภาคประชาสังคม

เชียงใหม่ และ Spark U Lanna รวมทั้งยังมีการพูดคุยถึงความคืบหน้าในการปรับปรุงพื้นที่ริมเหมืองฝายพญาคำเพื่อให้เกิดสาธารณประโยชน์ต่อไป

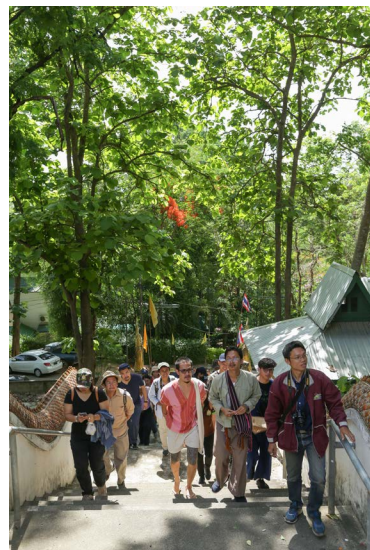
ประเพณีแห่น้ำขึ้นโฮงเมืองลับแล

ลับแล, อุตรดิตถ์ - ภาพบรรยากาศพิธีสักการะเจ้าฟ้าอำมฤมารอารักษ์ของชาวตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยประเพณีแห่น้ำขึ้นโฮงจะจัดขึ้นในวันขึ้น 13 ค่ำ เดือน 6 เหนือของทุกปี จากการร่วมมือกันระหว่างอบต.ฝายหลวง ชาวตำบลฝายหลวง และกลุ่มฟื้นฟูอัตลักษณ์ไท-ยวนลับแล ทั้งนี้ กลุ่มหลังยังมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูประเพณีและวิถีวัฒนธรรมเก่าแก่ของเมืองลับแล โปรดติดตามเรื่องของพวกเขาได้ในฉบับต่อไป

การประชุมจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าเชียงใหม่

วัดสามช้าง, เชียงใหม่ - ชาวชุมชนเชียงใหม่และตัวแทนเครือข่ายประชาสังคมกลุ่มต่างๆ ร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางการจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าเชียงใหม่และปริมณฑล เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 ณ ศาลาเนกประสงค์ วัดสามช้าง

คณะเชียงใหม่มรดกโลกเดินสำรวจเส้นทางโบราณขึ้นดอยสุเทพ

วัดศาลาด, เชียงใหม่ - คณะทำงานผลักดันเชียงใหม่สู่มรดกโลกชวนคนเชียงใหม่ร่วมเดินเท้าจากวัดฝายหินสู่วัดศาลาด (เส้นทางเดินเท้าสูดอยสุเทพสายเก่า) พร้อมชวนนักวิชาการประวัติศาสตร์และธรรมชาติร่วมพูดคุยถึงคุณค่าในมิติต่างๆ ของดอยสุเทพตลอดเส้นทาง

THE EARLY BIG FOUR

สี่ความเคลื่อนไหวครั้งสำคัญในยุคต้น

เชียงใหม่จัดวางสังคม

รากฐานของการเป็นนครแห่งศิลปะร่วมสมัยของเชียงใหม่ในปัจจุบัน

ขบวนการเชียงใหม่จัดวางสังคมถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของภาพลักษณ์ทางศิลปะของเมืองเชียงใหม่ จากแต่เดิมที่เป็นเมืองแห่งศิลปะเชิงประเพณี สู่การเป็นเมืองที่เปิดกว้างทางความคิดสร้างสรรค์และเมืองที่ไม่ว่าจะมองไปทางไหนหรือประกอบกิจกรรมอะไร ก็ดูเป็นศิลปะไปเสียทั้งหมด

เชียงใหม่จัดวางสังคม (Chiang Mai Social Installation)

เกิดจากการรวมตัวของศิลปินหัวก้าวหน้าอย่างอารยา ราษฎร์จำเริญสุข, มิตร ใจอินทร์, อุทิศ อติมานะ และ มณฑิเตอร์ บุญมา โดยได้รับแรงบันดาลใจจากขบวนการ Arte Povera หรือกลุ่มศิลปะเพื่อคนยากในประเทศอิตาลี พวกเขาจัดเริ่มจัดกิจกรรมในปี พ.ศ. 2536 สร้างนิยามใหม่ของ

นิทรรศการศิลปะที่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในพิพิธภัณฑ์หากในพื้นที่สาธารณะ ริมถนน สวน บาทวิถี วัด ไปจนถึงสุสาน ก็เป็นสถานที่ที่แสดงงานได้

จุดเด่นของโครงการนี้ ไม่ใช่แค่การชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่สาธารณะผ่านงานศิลปะ หากยังเน้นย้ำว่า

ชมรมเพื่อเชียงใหม่

เพราะดอยสุเทพคือหัวใจของคนเชียงใหม่

การก่อสร้างถนนขึ้นดอยสุเทพที่นำโดยครูบาเจ้าศรีวิชัย ไม่เพียงอำนวยความสะดวกผู้คนที่ต้องการเข้าถึงวัดพระธาตุดอยสุเทพ หากถนนสายนี้ยังเปิดมิติด้านการท่องเที่ยว สร้างรายได้แก่จังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล กระนั้นในผลดี ก็ยังมีผลกระทบที่นำมาซึ่งวลตามมา หนึ่งในนั้นคือการที่ภาครัฐและภาคเอกชนหลายองค์กรเล็งเห็นถึงการขยายประโยชน์ทางธุรกิจในพื้นที่ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน โดยเฉพาะต่อกรณีการเสนอโครงการกระเช้าลอยฟ้าขึ้นดอยสุเทพ ซึ่งเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508

ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2528 หลังจากภาครัฐพยายามผลักดัน

โครงการกระเช้าลอยฟ้าขึ้นดอยสุเทพเป็นครั้งที่ 3 'ชมรมเพื่อเชียงใหม่' เกิดขึ้นจากการรวมตัวของคณาจารย์และนักวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำโดยอาจารย์ศิริชัย นฤมิตรเรขการ นับเป็นภาคประชาชนกลุ่มแรกๆ ที่ออกมาเรียกร้องให้ภาครัฐทบทวนโครงการดังกล่าว ด้วยความกังวลว่าโครงการฯ จะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม รวมไปถึงวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมของผู้คน

ฉัน ♥ ดอยสุเทพ

การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนครั้งนั้นยังนำมาซึ่งการรณรงค์ภายใต้คำขวัญ 'ฉันรักดอยสุเทพ' การรณรงค์ที่จุดประกายให้ชาวเชียงใหม่ลุกขึ้นมาปกป้องทรัพยากรของทุกคน จนสามารถยับยั้งโครงการกระเช้าลอยฟ้าได้สำเร็จ ท่ามกลางการผลักดันโครงการจากภาครัฐหลายต่อหลายครั้ง จวบจนปัจจุบัน

"เราไม่ได้คัดค้านการพัฒนา ในทางกลับกันเราเห็นด้วยว่าเชียงใหม่ต้องก้าวไปข้างหน้า แต่ประเด็นสำคัญก็คือการก้าวไปข้างหน้าของเราที่ต้องไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประเพณี และวิถีชีวิตของผู้คน เราจึงเรียกร้องให้ทุกภาคส่วนหันมาทบทวน

กิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งเหล่านี้ หากเราจะก้าวไปข้างหน้าด้วยกัน เราควรก้าวไปด้วยความยั่งยืน" อาจารย์ศิริชัย เคยกล่าวไว้เมื่อครั้งเรียกร้องให้ภาครัฐทบทวนโครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าในปี พ.ศ. 2528

(นอกจากการเป็นผู้ก่อตั้งชมรมเพื่อเชียงใหม่ อาจารย์ศิริชัย ยังถือเป็นสถาปนิกที่มีบทบาททั้งในการสร้างสรรค์และอนุรักษ์อาคารสำคัญฯ หลายแห่งทั่วประเทศ ท่านเสียชีวิตเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2547)

ศิลปะหาใช่แค่งานจิตรกรรมหรือประติมากรรมอย่างเดียว หากคือกระบวนการคิด มุมมอง และวิถีชีวิต และใครๆ ก็สามารถเป็นศิลปินได้ นิทรรศการในเชียงใหม่จัดวางสังคมจึงมีการเชิญให้คนที่ไม่ใช่ศิลปินมาร่วมทำงานศิลปะ เช่น การชวนคนเชียงใหม่ขึ้นมากล่าวปราศรัยบนเวทีเกี่ยวกับเมืองเชียงใหม่ที่อยากเห็น การชวนคนหมอมานัดวัคซีน หรือกระทั่งการบริจาคต้นไม้ให้วัดต่างๆ นำไปปลูกเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น

ผลพวงจากโครงการนี้ ก่อให้เกิดศิลปินที่ทำงานด้านเมืองหลากหลายคน อาทิ ฤกษ์ ฤทธิ ติระวนิช และคามิน เลิศชัยประเสริฐ ที่ต่อมาทำมูลนิธิที่นา (The Land Foundation) นาวิ้น ลาวลีย์ชัยกุล ที่ทำนิทรรศการมหากาถ นิทรรศการฉลองครบรอบ 100 ปี กาดหลวง และศิลปินร่วมสมัยรุ่นต่อๆ มาที่สร้างให้เมืองเมืองนี้เป็นเมืองที่รุ่มรวยและหลากหลายไปด้วยศิลปะ และการเป็นเมืองศิลปินพำนัก (Artist Residency) อันดับต้นๆ ของโลกในปัจจุบัน

ขอขอบคุณภาพประกอบจาก Chiang Mai Art Conversation (CAC)

ภาคีคนอีกเจียงใหม่

จากธรรมชาติสู่ศิลปวัฒนธรรม กับการจุดประกายความรักของผู้คนที่มาต่อเมืองที่เราอาศัย

การเคลื่อนไหวของ ‘ชมรมเพื่อเจียงใหม่’ ในยุคก่อนหน้า จุดประกายให้เกิดความร่วมมือของภาคีที่ทำงานเพื่อเมืองหลากหลายกลุ่ม จนในท้ายที่สุดจึงเกิดการรวมตัวในรูปแบบพหุภาคีครั้งสำคัญเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2548 ภายใต้ชื่อ ภาคีคนอีกเจียงใหม่

จุดประสงค์หลักของภาคีคนอีกเจียงใหม่ในระยะเริ่มแรกคือการรวมตัวกันเพื่อเรียกร้องให้ภาครัฐทบทวนโครงการเมกะโปรเจกต์บนพื้นที่เชิงดอยสุเทพ (แผนพัฒนา ‘เจียงใหม่เวสต์’) ทั้งโครงการอุทยานช้าง โครงการกระเช้าลอยฟ้า และโครงการตัดถนนผ่านพื้นที่ป่าเชิงดอย ฯลฯ รวมไปถึงโครงการก่อสร้างกระเช้าขึ้นดอยหลวงเชียงดาว พื้นที่ธรรมชาติที่แสนอุดมสมบูรณ์และเปราะบาง อันเป็นหัวใจของชาวเชียงดาวด้วยเช่นกัน

ภาคีคนอีกเจียงใหม่มีแกนนำคือ ศาสตราจารย์เฉลิม แซมเพชร และพัชรินทร์ สุกกันตล โดยเริ่มนำรวมนักวิชาการ ข้าราชการ นักธุรกิจ กลุ่มเอ็นจีโอ และภาคประชาชนหลากหลายกลุ่ม และถึงแม้ภาคีคนอีกเจียงใหม่จะเริ่มต้นจากการเรียกร้องให้ภาครัฐทบทวนโครงการเมกะโปรเจกต์ หากต่อมามีภาคีที่สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายต่างๆ ร่วมกันเฝ้าระวังโครงการหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ทั้งดอยสุเทพ แม่น้ำปิง และผืนป่าแห่งอื่นๆ) ศิลปวัฒนธรรม และสาธารณสุขในเมือง พร้อมกับความพยายามในการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายพัฒนาเมืองเจียงใหม่เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

ความน่าสนใจของภาคีคนอีกเจียงใหม่อีกเรื่องคือการเคลื่อนไหวโดยยึดหลักสันติวิธีและความคิดสร้างสรรค์ ภายในภาคีเองยังมีนักเขียน คนทำสื่อแขนงต่างๆ และนักกิจกรรมที่ร่วมกันสร้างสรรค์สื่อและเครื่องมืออันหลากหลายเพื่อให้ผู้คนตระหนักรู้ถึงคุณค่าของเมืองเจียงใหม่ หนึ่งในนั้นคือซีรีส์หนังสือ ‘ไม่รัก ไม่บอก’ หนังสือโกดักบุ๊คแนะนำร้านอาหารท้องถิ่นพร้อมแผนที่ ซึ่งสอดแทรกบทความเกี่ยวกับการอนุรักษ์เมืองเจียงใหม่ไว้อย่างน่ารัก เป็นต้น

ภาพปกหนังสือไม่รักไม่บอก ของกลุ่มภาคีคนอีกเจียงใหม่ ได้รับความอนุเคราะห์จากร้านเล่า และพี่อู่มอ้ม - วดีดา เพ็งศิริ

โฮงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา

ต้นธารของ Lanna Renaissance

การต่อยอดครั้งสำคัญของกิจกรรม ‘สืบสานล้านนา’ ซึ่งเป็นกิจกรรมฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมล้านนาล้านนาครั้งสำคัญในวาระฉลองสมโภชเมืองเจียงใหม่ 700 ปี เมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยครั้งนั้น ศิลปิน สล่า และพ่อครูแม่ครูภูมิปัญญาล้านนาอย่าง วิถี พานิชพันธ์, วิไลภรณ์ ศรีป่าขาง, ลิปิกร มาแก้ว, มาลา คำจันทร์, นุสรา เตยเกตุ, ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ และท่านอื่นๆ ต่างมองตรงกันว่าน่าจะมีสถาบันหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการสืบสานภูมิปัญญาล้านนาอย่างเป็นรูปธรรม นั่นคือที่มาของโฮงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา

“เราไม่อยากให้กิจกรรมในปีนั้นเกิดขึ้นและจบไป จึงมาคุยกันว่าเราจะมีสถาบันอะไรที่ช่วยสานต่อและเผยแพร่องค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้ ออกไปสู่บุคคลทั่วไป เพื่อให้องค์ความรู้นี้มันกลืนไปกับวิถีชีวิตของผู้คน เป็นอัตลักษณ์ของคนล้านนาร่วมสมัย” ผศ.วิไลภรณ์ ศรีป่าขาง หนึ่งในผู้ก่อตั้งโฮงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา กล่าว

โฮงเฮียนสืบสานฯ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2540 โดยมุ่งเน้นดำเนินกิจกรรมในการรวบรวมองค์ความรู้ พ่อครู แม่ครู และปราชญ์ชาวบ้านเพื่อทำการถ่ายทอดให้กับลูกหลานและผู้สนใจในท้องถิ่น ได้เกิดการเรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆ อาทิ การฟ้อนรำ ฟ้อนเจิง (อาวุธ) ดนตรีพื้นบ้าน อาหารพื้นบ้าน งานหัตถกรรม ไปจนถึงการศึกษาอักษรธรรมล้านนา เป็นต้น และนั่นคือแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ก่อให้เกิดยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการล้านนา (Lanna Renaissance) อย่างจริงจังจวบถึงทุกวันนี้

ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าตลอดสองทศวรรษที่ผ่านมา ภายใต้การบริหารงานของ ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ ประธานของโฮงเฮียนฯ (สถาบันศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งนี้ได้ผลิตศิลปิน สล่า นักดนตรี ครูภูมิปัญญา และนักวิชาการล้านนารุ่นใหม่หลากหลายท่าน โดยปัจจุบันโฮงเฮียนฯ ได้ก่อตั้งมูลนิธิสืบสานล้านนาขึ้น เพื่อทำงานในการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะล้านนาในเชิงรุกและมีความยั่งยืนมากขึ้น

THE ENVIRONMENTALISTS

มีชัย ฟ้าเขียว หอม
LET'S MAKE OUR CITY GREEN

เครือข่ายเชียงใหม่ เขียว สวย หอม ขบวนการเขียวเปลี่ยนโลก

ลักขณา ศรีหงส์ ผู้ประสานงานเครือข่ายเชียงใหม่เขียว สวย หอม บอกกับเราว่า ต้นไม้หาใช้ยังประโยชน์กับเราแค่ความร่มเย็นและทิวทัศน์ที่ร่มรื่น หากต้นไม้ยังเป็นรากทางวัฒนธรรม ศิลปะ แหล่งอาหาร และเครื่องชี้วัดความเจริญของสังคมนั้นๆ ด้วย **“เมืองไหนที่เจริญๆ เขาไม่ได้วัดแค่ขนาดเศรษฐกิจหรือสาธารณูปโภคเท่านั้น แต่เขาวัดว่าคนในเมืองนั้นมีการจัดการพื้นที่สีเขียวยังไงด้วย”**

เครือข่ายเชียงใหม่เขียว สวย หอม เกิดจากการรวมตัวกันขององค์กรภาคประชาชน อาสาสมัคร และแรงงานสนับสนุนบางส่วนจากภาครัฐ ในการขับเคลื่อนเรื่องการจัดการ การอนุรักษ์ และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่เชียงใหม่ โดยเครือข่ายเน้นการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่หลากหลาย อาทิ กลุ่มหมอดต้นไม้ ซึ่งทำงานด้านการดูแลรักษาต้นไม้ในเมือง มูลนิธิสืบสานล้านนากับการชวนชาวเชียงใหม่ปลูกต้นไม้ตามพื้นที่สาธารณะและวัดทั่วเมือง รวมทั้งสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ด้วยรถไฟฟ้า เป็นต้น

“เราเชื่อว่าการปลูกต้นไม้เปลี่ยนโลกได้นะ ถ้าเราเลือกปลูกพันธุ์ไม้ให้เข้ากับระบบนิเวศธรรมชาติ และช่วยๆ กันปลูกเป็นเครือข่าย มันไม่ใช่งานที่จะเห็นผลภายในระยะสั้นๆ แต่เชื่อว่าถ้าทุกคนไม่หยุดทำ เมืองของเราจะน่าอยู่ขึ้น โลกของเราจะน่าอยู่ขึ้น”

www.facebook.com/GREEN.BEAUTY.SCENTED

อาจารย์บรรจง สมบูรณ์ชัย หมอดต้นไม้ของคนเชียงใหม่

หมอดต้นไม้

รักษาต้นไม้ในเมืองตั้งเพื่อนมนุษย์

อาจารย์บรรจง สมบูรณ์ชัย อดีตคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เล็งเห็นว่าแม้เชียงใหม่จะมีพื้นที่สีเขียวมากพอสมควร แต่กลับไม่มีผู้ที่ดูแลต้นไม้เหล่านั้นด้วยความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง จึงก่อตั้งคลินิกหมอดต้นไม้เมืองเชียงใหม่ขึ้น สร้างทีมอาสาสมัครดูแลต้นไม้ใหญ่ พร้อมเผยแพร่องค์ความรู้ในการดูแลรักษาต้นไม้ให้แก่ผู้คนในชุมชนรวมทั้งเจ้าหน้าที่จากภาครัฐ เครือข่ายหมอดต้นไม้เริ่มลงพื้นที่นำร่องในเขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่ และเทศบาลบางแห่ง อำเภอสารภี ดูแลต้นไม้ใหญ่ในเมืองกว่า 300 ต้น และต้นยางนาของอำเภอสารภีอีก 300 ต้น ก่อนจะขยายพื้นที่และเป็นที่ปรึกษาในการดูแลรักษาต้นไม้ผ่านทั้งช่องทางออฟไลน์และออนไลน์ในปัจจุบัน

www.facebook.com/tdoctorthailand

กลุ่มอนุรักษ์ลุ่มน้ำปิง

นักอนุรักษ์ที่ใช้ธรรมชาติรับฟังความ ในใจของธรรมชาติ

นิคม พุทธา คือนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่หลายคนคุ้นชื่อดี เขาเคยเป็นเจ้าของฟาร์มที่พิษณุโลก เอ็นจีโอในมูลนิธิที่คุ้มครองสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ก่อนจะกลับมาอยู่บ้านเกิดในอำเภอเชียงดาว ก่อตั้งกลุ่มอนุรักษ์ลุ่มน้ำปิง เคลื่อนไหวผลักดัน พรบ.ป่าชุมชน ให้ชาวบ้านสามารถอาศัยอยู่ในป่าเพื่อช่วยดูแลรักษาป่าไปพร้อมกันอย่างยั่งยืน ซึ่งนอกเหนือจากการทำงานในด้านสิทธิของชาวบ้าน กลุ่มอนุรักษ์ลุ่มน้ำปิงยังจัดกิจกรรม **เดินธรรมยาตราจากขุนเขาลำน้ำแม่ปิงสู่ที่ราบลุ่มน้ำเจ้าพระยาจรดอ่าวไทย** ชวนผู้รักธรรมชาติเดินบำเพ็ญเพียรธรรมครั้งอนุรักษ์แม่น้ำจากต้นน้ำสู่ปลายน้ำ เมื่อปี พ.ศ. 2553 ทั้งยังเป็นกลุ่มที่รณรงค์ให้มีการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะบริเวณป่าต้นน้ำของอำเภอเชียงดาว และเคลื่อนไหวเพื่อการปกป้องและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกับเครือข่ายอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ

สภาเมืองสีเขียว

จากเครือข่ายรักษาผืนป่ากลางเมือง สู่สวนสาธารณะใหม่มหามาด ของคนเชียงใหม่

แม้เป็นเครือข่ายเฉพาะกิจที่เกิดจากการรวมกันของ คณะศิษย์เก่าโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย คณะนักเรียน ครู ผู้ปกครอง นักวิชาการ และชาวบ้านในย่านช้างคลานและ เจริญประเทศ เพื่อออกมาเรียกร้องให้กรมธนารักษ์ทบทวน การพัฒนาผืนป่ากลางเมืองพื้นที่ 9 ไร่บนถนนเจริญประเทศ ให้เป็นโครงการคอนโดมิเนียมธนารักษ์ประชารัฐเพื่อปกป้อง ผืนป่าอันเป็นปอดกลางเมืองเชียงใหม่ รวมทั้งแสดง ความกังวลต่อปัญหาที่อยู่อาศัยอันหนาแน่นเกินขีดจำกัดในพื้นที่

หากสภาเมืองสีเขียวที่ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2559 โดย **ปลายอ้อ ทองสวัสดิ์** และ **ผศ.ดร.เชมกร ไชยประสิทธิ์** (รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ก็ถือเป็นเครือข่ายที่สร้างบรรทัดฐานใหม่ในการพัฒนาพื้นที่อย่าง ยั่งยืนร่วมกับภาครัฐ เพราะนอกจากสามารถประสานข้อมูล อย่างรอบด้าน มาโนมน้าวให้กรมธนารักษ์ตัดสินใจย้าย โครงการก่อสร้างไปยังพื้นที่อื่น ก่อนจะเสนอทางออกให้ ภาคเอกชนและภาครัฐร่วมพัฒนาผืนป่าดังกล่าวให้กลายเป็น สวนสาธารณะกลางเมืองสำหรับทุกคน

“เรานำข้อมูลรอบด้านมาทางให้ทางกรมธนารักษ์ พิจารณา ขณะเดียวกันท่าทีของกลุ่มเราก็ไม่ได้ต้องการ คัดค้านหรือยืนอยู่ฝ่ายตรงข้ามกับภาครัฐใดๆ เราเพียง เสนอว่าน่าจะมีทางออกร่วมกันที่ดีกว่านี้ ที่รัฐอยู่ได้ ประชาชนอยู่ได้ และผืนป่าก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ สำหรับทุกคนได้ เรื่องทุกอย่างจึงจบลงด้วยดี และใช้เวลา เพียงไม่ถึงสองสัปดาห์นับจากมีประกาศการก่อสร้าง”
ผศ.ดร.เชมกร กล่าว

ปัจจุบัน หลังจากมีการประกวดแบบจนได้ผู้ชนะ **สวน เจริญประเทศ** อยู่ระหว่างการปรับปรุงพื้นที่ และมีกำหนดให้ คนเชียงใหม่ได้ใช้สวนสาธารณะแห่งใหม่กลางใจเมืองแห่งนี้ ได้ในเดือนเมษายนปีหน้า

ชมรมอนุรักษ์นก และธรรมชาติล้านนา

นายแพทย์รังสฤษฎ์ กาญจนจนวนิชย์ เป็นอาจารย์ นายแพทย์เกี่ยวกับโรคหัวใจ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ หลายคนรู้จักเขาดีในฐานะนายแพทย์นักอนุรักษ์ ธรรมชาติ และหลายคนก็รู้จักดีไปกว่านั้นจากการที่เขาเป็น ผู้ก่อตั้งชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติล้านนา กลุ่มที่ชักชวน ผู้สนใจร่วมดูนกในพื้นที่ป่าทั่วเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะ ป่าต้นน้ำแห่งสำคัญอย่างดอยสุเทพ เป็นกิจกรรมศึกษา ธรรมชาติที่ทำให้ทุกคนได้ตระหนักไปพร้อมกับการปลูกฝัง ถึงความเข้าใจในคุณค่าของผืนป่า ความอุดมสมบูรณ์ และ ความหลากหลายของระบบนิเวศไปพร้อมกัน

www.facebook.com/Lannabird

(เมื่อ)งเวียน มือเวียน เมืองเวียน

กลุ่มคนเมืองที่ฝันอยากเห็นเมืองที่ร่มเย็น เต็มไปด้วย ต้นไม้ จึงเริ่มต้นจากการชวนชาวเชียงใหม่มาปลูกต้นไม้ตาม วาระโอกาสทั่วเมือง โดยเริ่มต้นจากพื้นที่เกาะกลางบริเวณ สีเหลี่ยมคูเมืองเป็นพื้นที่นำร่อง มีผู้ก่อตั้งคือ **ภราดร พรอานวย** เจ้าของร้านนอร์ทเกต นักดนตรีรุ่นใหม่ผู้สนใจและกำลัง ค้นคว้าแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพร้อมไปกับการ พัฒนาเมือง

www.facebook.com/meuangyen

เครือข่ายชุมชนริมคลอง แม่ข่าย

เครือข่ายที่นำโดย**อนันต์ ชัยคำทอง** ผู้นำชุมชนที่ตั้ง บ้านเรือนอยู่ริมคลองแม่ข่าย เป็นเครือข่ายที่พยายามร่วมกับ ภาครัฐและเอกชน พัฒนาสภาพคลองแม่ข่ายที่ซึ่งในรอบหลาย ปีที่ผ่านมาถูกปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นคลองน้ำเน่ากลาง ใจเมือง ทั้งนี้เครือข่ายชุมชนริมคลองแม่ข่ายก็ได้สร้างมาตรการ ไม่ทิ้งขยะลงคลองและคอยเป็นหูเป็นตาคอยรักษาความ สะอาดพื้นที่ ก่อนจะประสานความร่วมมือกับภาครัฐในการ ทหาริธาบำบัดน้ำเสียอย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาพื้นที่ริมคลอง เป็นสาธารณะประโยชน์อื่นๆ ต่อไป

กลุ่มรักแม่ปิง

กลุ่มคนที่หวงแหนเมืองเชียงใหม่บ้านเกิดเมืองนอน จึง ร่วมกันก่อตั้งกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมขึ้น โดย ทำงานประสานกับเครือข่ายอื่นๆ อย่างเข้มข้น ทั้งในกรณีบ้าน ป่าแห่ง การต่อต้านกระเช้าไฟฟ้าขึ้นดอยสุเทพ และการ จัดการพื้นที่สาธารณะในเมือง เป็นต้น

www.facebook.com/rakmaepingcommunity

เมืองเจริญใจ

องอาจ ฤทธิ์ปรีชา และ ททัทยา อนุสรราชกิจ สองนัก กิจกรรมที่มองเห็นปัญหาการจัดการขยะบนดอยสุเทพ จึงก่อ ตั้งกลุ่มเมืองเจริญใจ สร้างอาสาสมัครและแนวทางในการ จัดการอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลขึ้นดอยที่เป็นต้น เหตุให้เกิดปัญหาค้างจางานมหาศาลบนผืนป่าดอยสุเทพ ซึ่งเมืองเจริญใจก็ได้ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่างๆ โดยเฉพาะการออกมาจัดการควบคุมโรงงานแจกอาหารใน ช่วงเทศกาลฯ จนปีล่าสุดก็สามารถช่วยลดขยะที่ตกค้างบน ดอยให้น้อยลงจากปีก่อนๆ ได้อย่างน่าชื่นใจ

www.facebook.com/goodlifegoodcity

หนึ่งในความเคลื่อนไหวของภาคประชาชนชาวเชียงใหม่ครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดในรอบหลายสิบปีมานี้ จะเป็นอันไปไม่ได้นอกจาก การออกมาแสดงสัญลักษณ์เรียกร้องให้ศาลยุติธรรม ภาค 5 รื้อถอนบ้านพักข้าราชการศาล (บ้านป่าแห้ว) และคืนพื้นที่เชิงดอยสุเทพดังกล่าวกลับมาเป็นผืนป่าแบบเดิมให้เร็วที่สุด นี่เป็นการเคลื่อนไหวครั้งสำคัญที่สะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าจะมิจุดยืนทางการเมืองแตกต่างกันแค่ไหนอย่างไร หากเป็นประเด็นที่มีผลกระทบต่อดอยสุเทพ ชาวเชียงใหม่ก็พร้อมจะรวมตัวกันปกป้องภูเขาที่พวกเขารักเช่นนี้

เครือข่ายขอคืน พื้นที่ป่าดอยสุเทพ

การรวมพลังครั้งสำคัญ
เพื่อภูเขาอันยิ่งใหญ่
ของคนเชียงใหม่

เครือข่ายขอคืนพื้นที่ป่าดอยสุเทพ เป็นเครือข่ายเฉพาะกิจที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของเครือข่ายภาคประชาชนชาวเชียงใหม่ 40 องค์กร (ซึ่งนับว่ามากที่สุดเป็นประวัติการณ์) เพื่อเรียกร้องให้มีการทบทวนการก่อสร้างบ้านพักตุลาการศาลอุทธรณ์ภาค 5 บนพื้นที่เชิงดอยสุเทพ (บ้านป่าแห้ว) โดยเป็นเครือข่ายที่เริ่มต้นจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลในเพจเฟซบุ๊ก 'ขอคืนพื้นที่ป่าดอยสุเทพ' ซึ่งมี **ธีรศักดิ์ รูปสุวรรณ** ประธานชมรมรมบ่บเชียงใหม่ เป็นผู้ประสานงาน ก่อนจะมีการชุมนุมด้วยการแสดงสัญลักษณ์ด้วยการผูกธูปบั้งสีเขียรรอบเมือง และออกมาชุมนุมแสดงพลังอย่างสันติ ณ ช่วงประตูท่าแพและอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2561 ที่ผ่านมา นับเป็นภาพประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญที่ไม่เพียงจะเห็นคนเชียงใหม่หลายพันออกมาเรียกร้องขอคืนพื้นที่ป่าดอยสุเทพอย่างมุ่งมั่น หากยังสะท้อนให้เห็นถึงความรักและความห่วงใย และจิตสำนึกสาธารณะอันเข้มแข็งที่คนเชียงใหม่มีต่อผืนป่าหลังบ้านของพวกเขาผืนนี้

www.facebook.com/DoiSuthepMountain

40 เครือข่ายภาคประชาชนที่ รวมกันเป็น 'เครือข่าย ขอคืนพื้นที่ป่าดอยสุเทพ'

- ชมรมจักรยานวันอาทิตย์
- ชมรมรมบ่บเชียงใหม่
- ชมรมจักรยานเสือหมอบเชียงใหม่
- กลุ่มรักษ์แม่ปิง
- กลุ่มเขายักเจียงใหม่
- ภาคีคนฮักเชียงใหม่
- เครือข่ายเชียงใหม่เขียวสวยหอม
- กลุ่มมือเย็นเมืองเย็น
- ชมรมเพื่อเชียงใหม่
- มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เครือข่าย ทสม. รอบดอยสุเทพ-ปุย
- คณะกรรมการประสานงานอนุรักษ์แม่ปิงและสิ่งแวดล้อม (คอปส.)
- กลุ่มสืบสานล้านนา
- เครือข่ายชุมชนเมืองรักษ์เชียงใหม่
- ศูนย์ศึกษาธรรมชาติปางแฟน
- สมาคมคนเหนือ
- เครือข่ายพระนักพัฒนาชุมชนภาคเหนือ
- บ้านคีตาทาน
- กลุ่มเมืองเมือง
- เครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำปิง
- ชมรมอินเตอร์โกลด์
- ชมรมผู้ประกอบการท่องเที่ยวภาคเหนือ
- บริษัทน้ำใจจ้าวร
- ชมรมเพื่อดอยสุเทพ
- ชมรมอนุรักษ์นกและธรรมชาติล้านนา
- ชมรมนักดนตรีเชียงใหม่
- อโรคาเตอซาร์ภี
- กลุ่มรักษาล้านนา
- ชมรมอักษรอาชีพ
- ชุมนุมนักกิจกรรมภาคเหนือ
- ชมรมศิลปินล้านนา
- กลุ่มเชียงใหม่จัดวางสังคม
- เครือข่ายพระนักพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่
- สโมสรนักเขียนเชียงใหม่
- ชมรมวัฒนธรรมล้านนา
- เครือข่ายองค์กรงดเหล้า
- กลุ่มต้นน้ำปิงอ้อโปรด
- มูลนิธิสมาพันธ์ครูเชียงใหม่
- สหพันธ์ข้าราชการบำนาญจังหวัดเชียงใหม่
- สมาคมดารารัตน์จังหวัดเชียงใหม่

THE CULTURALISTS

Chiang Mai Art Conversation (CAC)

สื่อกลางเชื่อมคนเชียงใหม่ ให้เข้าถึงศิลปะ

นี่คือเครือข่ายที่มุ่งเน้นสร้างบทสนทนาทางศิลปะในเมืองที่รุ่มรวยไปด้วยศิลปะหลากหลาย หากที่ผ่านมากลับไม่มีการประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิดการต่อยอดหรือมีสื่อกลางที่บุคคลทั่วไปสามารถ 'เข้าถึง' ศิลปะได้เลย

CAC ก่อตั้งขึ้นในเดือนมกราคม พ.ศ. 2556 โดยมี **สุทธิรัตน์ ศุภปริญา** และ **อติคม มุกดาประกร** ศิลปินร่วมสมัยรุ่นใหม่เป็นริ้วแรงสำคัญ โดยตั้งใจให้เครือข่ายนี้เป็นที่รวบรวมข้อมูลทางศิลปะของเชียงใหม่ (ทั้งข้อมูลของศิลปิน นิทรรศการหมุนเวียนที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ไปจนถึงสถานที่แสดงผลงาน) เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ทุกคนสามารถเข้าถึงหรือนำไปใช้ต่อยอดได้อย่างสะดวก โดย CAC ได้สร้างสรรค์แผนที่ศิลปะออนไลน์ของเมืองเชียงใหม่ รวมไปถึงแผนที่ฉบับจริง Chiang Mai Art Map ที่คอยอัปเดตกิจกรรมทางศิลปะ แจกฟรีทั่วเมือง ตอบโจทย์สำหรับใครก็ตามที่อยากชมงานศิลปะแต่ก็ไม่รู้จะไปหาที่ไหน

ควบคู่ไปกับการทำงานด้านข้อมูล CAC ยังได้ร่วมงานกับ Japan Foundation Asia Center เปิด Asian Culture Station พื้นที่กลางที่เป็นดั่งสะพานเชื่อมแวดวงศิลปะร่วมสมัยของเชียงใหม่เข้ากับแวดวงในระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศญี่ปุ่น ผ่านการจัดเวิร์คช็อป การจัดเสวนา และการสนับสนุนให้เกิดนิทรรศการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ สร้างความเคลื่อนไหวไปพร้อมกับเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับศิลปะในเมืองเชียงใหม่ เสริมสร้างให้เมืองเมืองนี้เป็นเมืองศิลปะที่ทุกคนเข้าถึงและจับต้องได้อย่างแท้จริง

ปัจจุบัน Asian Culture Station มีสำนักงานตั้งอยู่ใน **ย่านนิมมานเหมินท์ (ข้าง Hillside Condo 2)**

www.cac-art.info

“เราเชื่อในพลังของการ
รวมกัน ถ้าเราออกมาพูด
ปัญหาของเมืองอยู่คนเดียว
หน่วยงานที่รับผิดชอบ
เขาไม่ฟังเราหรอก
แต่ถ้าเราออกมาพูด
พร้อมๆ กัน นั่นละจะทำให้
เกิดการเปลี่ยนแปลง”

เสาวคนธ์ ศรีบุญเรือง

เครือข่ายชุมชนเมือง รักษ์เชียงใหม่

ขับเคลื่อนเมืองเชียงใหม่ ด้วยพลังทางวัฒนธรรม

เสาวคนธ์ ศรีบุญเรือง และ **อาณัติ คลังวิเชียร** สองผู้ประสานงานเครือข่ายชุมชนเมืองรักษ์เชียงใหม่ เชื่อว่าหากต้องการจะเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาเมืองเชียงใหม่ เครื่องมือสำคัญที่ทำให้ผู้คนมาร่วมแรงรวมใจกันได้มากที่สุดคือประเด็นและศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นทั้งคุณค่าและรากฐานของเมือง

การชักชวนชาวบ้านร่วมกันจุดผางประทีปตามพื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะรอบคูเมืองเชียงใหม่ ในช่วงเทศกาลยี่เป็ง (ลอยกระทง) แทนการปล่อยโคมลอยที่อาจส่งผลกระทบต่อเพื่อนบ้านและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนหลายปีมานี้ จึงไม่ใช่แค่การสืบสานประเพณีอันดั้งเดิมของคนเชียงใหม่อย่างมีจิตสำนึกในธรรมชาติเท่านั้น หากยังเป็นสัญลักษณ์ที่กระตุ้นให้คนเชียงใหม่ตระหนักถึงการใช้จ่ายที่สาธารณะในเมืองให้เกิดประโยชน์ด้วย

เริ่มต้นจากการที่ **บ๊ายจิม-เสาวคนธ์** และชาวบ้านในย่านช่างมอญต้องประสบปัญหาหมอกควันทางเสียงยามค่ำคืนจากการที่มีผับบาร์เปิดให้บริการ บ๊ายจิมพบว่าเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจมักไม่ค่อยรับฟังเสียงร้องเรียนของชาวบ้านเพียงไม่กี่คน

บ๊ายจิม - เสาวคนธ์ ศรีบุญเรือง
และ ลุงโม - อาณัติ คลังวิเชียร
(รูปบน)

แต่หากมีการรวมกันเป็นกลุ่มก่อน เสียงของชาวบ้านจะมีพลังขึ้นมาทันที นั่นจึงเกิดการก่อตั้งกลุ่มช่างมอญ ช่างมอญ ก่อนที่แนวคิดนี้จะเกิดขึ้นในชุมชนอื่นๆ ในเขตเมืองเก่า จนท้ายที่สุดจึงเกิดเครือข่ายที่เชื่อมร้อยกันเป็นเครือข่ายชุมชนเมืองรักษ์เชียงใหม่

ควบคู่ไปกับการร่วมกันฟื้นฟูประเพณีของเชียงใหม่ผ่านกิจกรรมต่างๆ ทั้งการจัดผางประทีป (ตามผางปะตี๊ด ส่องฟ้ารักษาเมือง ซึ่งจัดต่อเนื่องเป็นปีที่ 7) การฟื้นฟูการพ่อนรำแบบล้านนาให้กับเยาวชน การสร้างสรรค์กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชน รวมไปถึงการร่วมปลูกต้นไม้พื้นเมืองตามที่สาธารณะร่วมกับเครือข่ายอื่นๆ ฯลฯ เครือข่ายฯ ยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนชาวบ้าน ตั้งคำถามหรือแสดงความไม่เห็นด้วยต่อกรณีที่มีผลกระทบต่อผู้คนในพื้นที่ เช่น การต่อเติมพื้นที่ในวัดอย่างไม่เหมาะสม, การเปลี่ยนพื้นที่คุ้มหลวงเวียงแก้วเดิมให้กลายเป็นพุทธสถาน (ปัจจุบันสามารถต่อรองกับเจ้าของพื้นที่ให้กลับมาเป็นสวนสาธารณะแห่งใหม่ได้สำเร็จ), การตั้งแผงลอยค้าขายบริเวณช่วงประตูท่าแพ ไปจนถึงกรณีล่าสุดอย่างบ้านป่าแห้ว เป็นต้น

www.facebook.com/Rakchiangmainetwork

ฟีนบ้าน-ย่าน-เวียง
เชียงใหม่

ฟีนบ้าน-ย่าน-เวียง เชียงใหม่

กลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวของภาคเครือข่ายที่ประกอบไปด้วย กลุ่มคนตัวเล็กกับการอนุรักษ์, คนใจบ้าน, รักถิ่นล้านนา, เมืองเมือง, เชียงสวยหอม และหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ (หอศิลปสามกษัตริย์) เพื่อเผยแพร่คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งการสืบสานและฟื้นฟูประเพณีดั้งเดิมของล้านนาที่กำลังจะเลือนหายไป ในสังคมสมัยใหม่ **ห้องสมุดฟีนบ้าน-ย่าน-เวียงเชียงใหม่** ภายในสวนด้านข้างหอประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ (หลังอนุสาวรีย์สามกษัตริย์) เป็นหนึ่งในผลลัพธ์ของการร่วมแรงร่วมใจภายในเครือข่าย จนเกิดห้องสมุดที่ใช้งานได้จริง และกลายเป็นที่นัดพบแห่งใหม่ใจกลางย่านเมืองเก่า

www.facebook.com/fuenban

ไพลิน ทองธรรมชาติ และประสงค์ แสงงาม, กลุ่มรักถิ่นล้านนา

รักถิ่นล้านนา

กลุ่มรักถิ่นล้านนา คนรุ่นใหม่หัวใจอนุรักษ์

เติบโตภายใต้แวดล้อมของวัฒนธรรมล้านนาอันงดงาม **ไพลิน ทองธรรมชาติ** และ **ประสงค์ แสงงาม** ไม่เพียงจะนำความรุ่งโรยทางวัฒนธรรมที่กลมกลืนกับการใช้ชีวิตของพวกเขา มาต่อยอดเป็นธุรกิจสร้างอาชีพ หากคนรุ่นใหม่อย่างพวกเขาก็ยังเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่คุณค่าอันออกไปในสังคมร่วมสมัยของเมืองเชียงใหม่ได้อย่างเปี่ยมไปด้วยองค์ความรู้และสุนทรีย์อย่างน่าชื่นชม

ประสงค์ แสงงาม เป็นพ่อครูภูมิปัญญา (ครูสอนดนตรีพื้นเมือง) ประจำโฮงเขียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา ส่วนไพลิน ทองธรรมชาติ เป็นสถาปนิกที่สนใจในวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์พื้นถิ่นอย่างลึกซึ้ง ทั้งคู่ร่วมกันเปิดร้านรักถิ่นล้านนา ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองที่มีฐานที่มั่นอยู่ริมคูเมืองชั้นใน ไม่ไกลจากประตูท่าแพ ควบคู่ไปกับการทำธุรกิจ พวกเขาเปิดบริษัทท่องเที่ยวที่เน้นให้ลูกค้าทัวร์เข้าไปสัมผัสศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นในสิบสองปันนา และเมืองอื่นๆ ในรัฐฉานรวมทั้งในประเทศพม่า และที่สำคัญคือเปิดทริปท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยหลงเชียงดาวประจำปี ทริปที่ให้ข้อมูลทั้งทางธรรมชาติของพื้นที่ วัฒนธรรม ความเชื่อ และการสร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าของพื้นที่

พร้อมไปกับการทำทริปท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กลุ่มรักถิ่นล้านนายังคอยสร้างสรรค์กิจกรรมที่ช่วยปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติและวัฒนธรรมในพื้นที่โดยหลงเชียงดาวอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการชวนนักเรียนในพื้นที่ปลูกป่า การประกวดภาพถ่ายโดยหลง หรือห้องเรียนดูนกศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น

www.facebook.com/lovelanna

Did you know?

นอกจากเมืองเชียงใหม่จะอยู่ในบัญชี Tentative List ของยูเนสโกแล้ว เมื่อปี 2560 ที่ผ่านมานี้ ด้วยความรุ่งโรยและหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรม ฟีนบ้าน เชียงใหม่ยังได้รับประกาศให้เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์สาขาหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้านขององค์การยูเนสโกอีกด้วย

เมืองเมือง

กลุ่มเมืองเมือง

กลุ่มนักกิจกรรมด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีหนึ่งในสมาชิกคือ **อรช บัญ-หลง** เน้นการสื่อสารวิถีวัฒนธรรมเมืองและแนวคิดในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการร่วมสมัย ทั้งการจัดการเสวนาและดนตรีในสวน การจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรมในบรรยากาศที่เป็นมิตร กลุ่มคนเมืองเมืองยังเป็นที่ตั้งตัวดีในโครงการ **ไบโอมฟอร์ฟูด** การรณรงค์ให้มีการใช้ภาชนะจากกระดาษชานอ้อย ใบบดองกระดาษ ทดแทนการใช้โฟมสำหรับบรรจุอาหารตามร้านรวงต่างๆ ในถนนคนเดินเชียงใหม่ ซึ่งผลจากการรณรงค์ดังกล่าวก็ต่อยอดให้ตลาดในพื้นที่อื่นๆ เลิกใช้โฟมและหันมาใช้กระดาษชานอ้อยที่สามารถย่อยสลายเองได้ตามธรรมชาติมาเป็นภาชนะหลักในปัจจุบัน

คณะทำงานผลักดัน เชียงใหม่เป็น 'มรดกโลก'

คณะทำงานที่เกิดจากการรวมตัวกันของนักวิชาการ นักประวัติศาสตร์ สถาปนิกผังเมือง และเครือข่ายภาคประชาชน ที่ต้องการสร้างเครื่องมือในการอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของเมืองเชียงใหม่อย่างยั่งยืน ด้วยการช่วยกันฟื้นฟูและปรับปรุงเมืองเชียงใหม่ รวมทั้งร่วมกับภาคประชาชนออกแบบกระบวนการจัดการพื้นที่ (management plan) ก่อนจะเสนอพื้นที่เมืองเก่าและดอยสุเทพเป็นมรดกโลกต่อ UNESCO (ปัจจุบันเมืองเชียงใหม่ของเราอยู่ใน Tentative List หรือบัญชีที่รอการพิจารณาจากยูเนสโกแล้ว) โดยมี รศ.ดร.วรลัญจก์ บุญยสุรัตน์ เป็นประธานโครงการ พร้อมการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และสถาบันการศึกษาอื่นๆ ทั่วเชียงใหม่

www.chiangmaiworlheritage.net

'น้องฟาน' คือมาสคอตของคณะทำงานขับเคลื่อนเชียงใหม่สู่มรดกโลก โดยมีต้นแบบมาจาก 'ฟานเผือก' (หรือแก้งเผือก) สัตว์ที่เป็น 1 ในสี่มงคล 7 ประการที่พระญามังรายทรงนำมาเป็นเหตุผลหลักในการก่อตั้งเมืองเชียงใหม่

พ่อครูมาลา คำจันทร์ ผู้ก่อตั้งศูนย์ศึกษาเอกสารโบราณ (ศอบ.)

รศ.ดร.วรลัญจก์ บุญยสุรัตน์, ผู้ก่อตั้งกลุ่มคนตัวเล็กกับการอนุรักษ์

ชมรมส่งเสริมสล่า ล้านนา

ชมรมส่งเสริมสล่าล้านนา เกิดจากการรวมตัวของสล่าและศิลปินพื้นเมือง เพื่อจัดกิจกรรมในการเผยแพร่ สืบสาน และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมล้านนา ผ่านกิจกรรมทางวัฒนธรรมหลากหลายที่เกิดขึ้นในเมืองเชียงใหม่และทั่วภาคเหนือ รวมทั้งยังเปิดคลาสสอนศิลปะและดนตรีพื้นเมืองตามวาระโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ศึกษาเอกสาร โบราณ

ก่อตั้งโดยพ่อครูมาลา คำจันทร์ ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ศูนย์ศึกษาเอกสารโบราณ (ศอบ.) เป็นหน่วยงานหนึ่งในมูลนิธิสืบสานล้านนา มุ่งเน้นในการศึกษาเอกสารและอักษรธรรมโบราณของล้านนาเพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของแต่ละพื้นที่ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ และทางศูนย์ฯ ก็ไม่มีนโยบายในการเก็บเอกสารโบราณที่ค้นพบไว้เป็นสมบัติส่วนตัว หากนำเพียงข้อมูลที่ได้ไปเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อเป็นวิทยาทานต่อไป

คนตัวเล็กกับการอนุรักษ์

ขับเคลื่อนโดย รศ.ดร.วรลัญจก์ บุญยสุรัตน์ คณะบดีคณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สร้างเครือข่ายนักอนุรักษ์และบูรณะโบราณสถานซึ่งทำงานร่วมกับชุมชนทั่วภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการร่วมมือกับชุมชนวัดปงสนุก ในการอนุรักษ์วิหารพระเจ้าพันองค์ วัดปงสนุก จังหวัดลำปาง จนได้รับรางวัล Award of Merit 2008 จากโครงการ 2008 Asia - Pacific Heritage Awards จากองค์การ UNESCO

THE SOCIAL-ISTS

ไพรัช โตวิวัฒน์ กรรมการอำนวยการ บริษัทเชียงใหม่สโกลิงค์เพื่อสังคม

เชียงใหม่วิสาหกิจเพื่อสังคม

เมื่อนักธุรกิจท้องถิ่นหันมาลงทุนเพื่อความยั่งยืน แก่เมืองเชียงใหม่

เชียงใหม่วิสาหกิจเพื่อสังคม (Chiang Mai Social Enterprise: CSE) คือการรวมกลุ่มของนักธุรกิจและบริษัท เอกชนชั้นนำของเมืองเชียงใหม่จำนวน 15 ราย บริหารจัดการในรูปแบบบริษัท จำกัด มุ่งเป้าแก้ปัญหาเรื้อรังที่เกิดขึ้นในเชียงใหม่ในรอบหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะปัญหาหมอกควัน และขนส่งมวลชน

ไพรัช โตวิวัฒน์ กรรมการอำนวยการ กล่าวว่า CSE หาใช้ องค์การการกุศลหรือสังคมสงเคราะห์ หากเป็นกลุ่มบริษัทที่มุ่งแสวงหากำไรทางธุรกิจไปพร้อมกับผลประโยชน์ที่ตกสู่คนเชียงใหม่ “**โจทย์ก็คือเราจะไม่ทำการกุศล เพราะการบริจาคเงินไม่ใช่การพัฒนาที่ยั่งยืน เราจึงสร้างโมเดลธุรกิจที่ช่วยพัฒนาเมืองโดยคนที่ร่วมลงทุนก็ได้ประโยชน์ร่วมไปด้วย**” ไพรัช กล่าว

โครงการแรกที่ CSE เริ่มคือการแก้ปัญหาหมอกควันเรื้อรังของเมืองเชียงใหม่ ด้วยการลงพื้นที่ในอำเภอแม่แจ่ม เพื่อโน้มน้าวให้เกษตรกรเลิกปลูกข้าวโพดซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดการเผา โดยหันมาปลูกพืชผสมไปพร้อมกับปลูกป่าทดแทน โดยทาง CSE ก็ทำงานร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นในการรับซื้อผลผลิตจากไร่ผสมที่เกษตรกรปลูกทดแทนข้าวโพด จนกลายเป็นโมเดลที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้จริง พร้อมทั้งฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำของคนเชียงใหม่ให้ค่อยๆ กลับมาสมบูรณ์อีกครั้ง

<https://cse.in.th>

องอาจ ฤทธิปริชา และทัพยา อนุสรณ์ ผู้ก่อตั้งกลุ่มอักษรชาติ และเครือข่ายเชียงใหม่อ่าน

เชียงใหม่อ่าน

ขับเคลื่อนเมืองเชียงใหม่ให้เป็นนครแห่งการอ่าน

นอกเหนือจากการเป็นนักกิจกรรมผู้ก่อตั้งกลุ่มเมืองเจริญใจ **องอาจ ฤทธิปริชา** (นามปากกา ทรายา ผกัรมาศ) และ **ทัพยา อนุสรณ์** ยังเป็นนักเขียนและคนทำหนังสือมากประสบการณ์ที่ยังคงทำงานอย่างต่อเนื่อง ด้วยส่วนผสมระหว่างการเป็นนักเขียนและนักกิจกรรม และความเชื่อที่ว่าหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้เมืองเชียงใหม่เคลื่อนที่ไปข้างหน้าคือการปลูกฝังวัฒนธรรมการอ่าน พวกเขาจึงตั้งกลุ่มสโมสรนักเขียนเชียงใหม่ ก่อนจะพัฒนามาเป็น ‘ชมรมอักษรชาติ’ จับมือกับภาคีอันหลากหลายทั้งสถาบันการศึกษา เครือข่ายการศึกษาทางเลือก ห้องสมุด ร้านหนังสือ และองค์กรเอกชน เกิดเป็นเครือข่าย **เชียงใหม่อ่าน** ขับเคลื่อนให้การอ่านไม่ใช่แค่กิจกรรมก่อนสอบของนักเรียนนักศึกษา หากเป็นกิจกรรมสามัญที่คนเชียงใหม่ทำกันทั้งบ้านทั้งเมือง

เครือข่ายเชียงใหม่อ่าน ได้สร้างสรรคกิจกรรมอันหลากหลายซึ่งไม่เฉพาะส่งเสริมการอ่าน หากยังทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงหนังสือได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม ‘One Book One Baht’ (จำหน่ายหนังสือในราคาบาทเดียว), เทศกาลแบ่งปันหนังสือ, งานผ้าป่าแบ่งปันบุญทานหนังสือ, กิจกรรมเสวนาของนักเขียน, กิจกรรมฉายหนังที่เกี่ยวกับหนังสือ, เวิร์คช็อปซ่อมหนังสือ ไปจนถึงการจัด เชียงใหม่บู๊คแฟร์ งานเทศกาลหนังสือครั้งแรกของเชียงใหม่ ซึ่งได้รับเสียงตอบรับดีมาก และจัดต่อเนื่องเป็นปีที่สาม

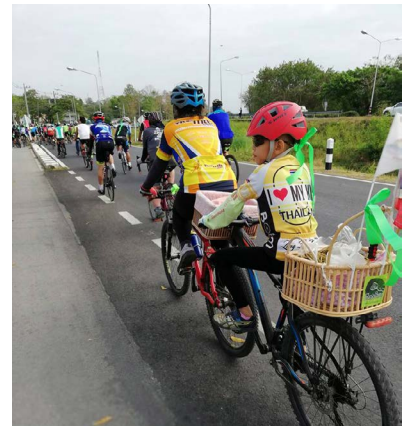
www.facebook.com/readforlifechiangmai

เครือข่ายการท่องเที่ยวยุคใหม่

เครือข่ายชาวบ้านที่เปิดหมู่บ้านของตัวเองเป็นโฮมสเตย์รองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดำเนินงานในรูปแบบองค์กรนิติบุคคล ซึ่งมีชุมชนในเครือข่ายทั้งสิ้น 30 ชุมชน โดยมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยผู้คนในชุมชนเอง หากก็มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และวิธีการจัดการกัน เครือข่ายอยู่เสมอ เน้นการจัดการท่องเที่ยวที่เปิดให้ผู้มาเยือนได้สัมผัสวิถีชีวิตของชาวชุมชนนั้นๆ พร้อมไปกับการให้ความรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรที่แต่ละชุมชนมี เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมในการอนุรักษ์พื้นที่อย่างยั่งยืน

<http://cibtchiangmai.org>

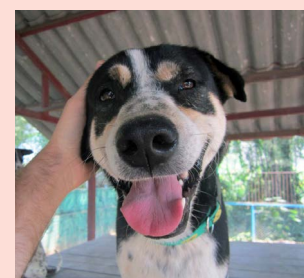
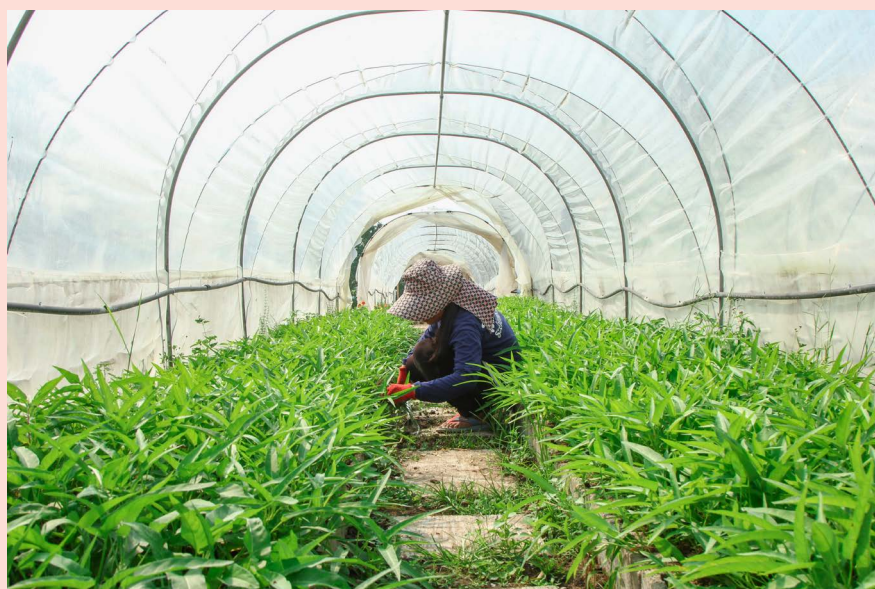
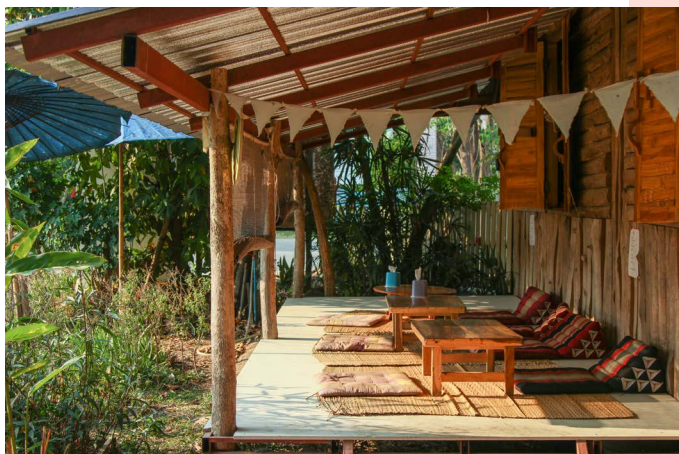

ชมรมจักรยานวันอาทิตย์

กลุ่มคนเชียงใหม่และใกล้เคียงที่ร่วมรณรงค์เรียกร้องสิทธิให้แก่ผู้ปั่นจักรยานในเมือง พร้อมทั้งยังชี้ชวนให้เห็นข้อดีของรถสองล้อสำหรับเป็นทางเลือกในการเดินทางในชีวิตประจำวันได้จริง ชมรมจักรยานวันอาทิตย์ ก่อตั้งโดย **ดร.นิรันดร์ โพธิ์กานนท์** โดยทางชมรมมีกิจกรรมประจำสัปดาห์คือ ทริปปั่นจักรยานร่วมกันทุกวันอาทิตย์ (เริ่มเวลา 8.00น.) โดยแต่ละครั้งก็มีเส้นทางและกิจกรรมที่แตกต่างกัน อาทิ เส้นทางปั่นไปชมพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เส้นทางศึกษาธรรมชาติ เส้นทางย้อนรอยประวัติศาสตร์ เป็นต้น

www.cmcycling.org

วิสาหกิจชุมชน แม่ทาออร์แกนิก

ชุมชนแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เป็นชุมชนเกษตรยั่งยืนต้นแบบซึ่งมีการจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 หากที่น่านสนใจคือในช่วงไม่กี่ปีหลังมานี้ ชุมชนแม่ทาเป็นที่รู้จักในฐานะหนึ่งในผู้ผลิตอาหารปลอดสารเคมีที่ใหญ่ที่สุดและครบวงจรที่สุดในประเทศ โดยเกิดจากการสานต่อธุรกิจของคนรุ่นใหม่ทีกลับมาพัฒนาบ้านเกิดด้วยการหยิบรูปแบบการตลาดสมัยใหม่มาใช้ใช้อย่างน่าสนใจ

ไม่ว่าจะเป็นระบบ 'ผูกปิ่นโต' พืชผักออร์แกนิกตามฤดูกาลแก่สมาชิก บริการ delivery ส่งผลิตผลถึงประตูบ้าน รวมไปถึงการก่อตั้ง 'แม่ทาออร์แกนิกคาเฟ่' คาเฟ่ที่ร้านอาหารที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าแปรรูปครบวงจร ซึ่งยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ มารองรับตลาดที่หลากหลายอีกด้วย นี่เป็นตัวอย่างของคนรุ่นใหม่ที่น่าความรูกลับมามีพื้นที่บ้านเกิดอย่างสร้างสรรค์และสร้างธุรกิจที่ยั่งยืนได้จริง

www.facebook.com/MaethaOrganic

Trash Hero Chiang Mai

เครือข่ายของผู้มีจิตสำนึกสาธารณะที่มีกรรมร่วมกันเก็บขยะในพื้นที่สาธารณะรวมถึงบริเวณผืนป่าหรือในแม่น้ำ เครือข่ายนี้หาได้ช่วยเทศบาลเก็บขยะเท่านั้น หากยังมีการสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ เพื่อประกอบกับการเก็บขยะ เช่น การนัดหมายไปวิ่งออกกำลังกายไปพร้อมกับเก็บขยะ หรือชวนนักเรียน นักศึกษาสถาบันต่างๆ มาร่วมทำเวิร์คช็อปรีไซเคิลวัสดุเหลือใช้ป้องกันร่วมสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะแก่คนรุ่นใหม่อย่างยั่งยืน เป็นต้น

www.facebook.com/trashhero-chiangmai

Lanna Dog Welfare

เครือข่ายที่รับอุปการะสุนัขและแมวจรจัด และหาบ้านใหม่ให้พวกมันอยู่ผ่านการประกาศทางออนไลน์ ซึ่งยังรวมถึงการสงเคราะห์สุนัขและแมวตามสถานที่ต่างๆ

www.lannacarefordogs.org

Lanna Care for Dogs

เครือข่ายที่รับอุปการะสุนัขและแมวจรจัด และหาบ้านใหม่ให้พวกมันอยู่ผ่านการประกาศทางออนไลน์ ซึ่งยังรวมถึงการสงเคราะห์สุนัขและแมวตามสถานที่ต่างๆ

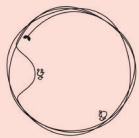
www.lannacarefordogs.org

Lanna Care Net

เครือข่ายที่เน้นการช่วยเหลือชาวต่างชาติสูงอายุ รวมไปถึงผู้ป่วยติดเตียงให้ใช้ชีวิตบนปลายเตียงมีความสุขที่เชียงใหม่ โดยเครือข่ายนี้จะประสานกับบ้านพักคนชราและโรงพยาบาล ร่วมกับสถานกงสุลประเทศต่างๆ เพื่อติดต่อญาติพี่น้องของผู้ป่วย (ในกรณีที่มีผู้ป่วยมาใช้ชีวิตที่เชียงใหม่คนเดียวและเสียชีวิต) รวมทั้งยังให้คำปรึกษากับการใช้ชีวิตบนปลายเตียงและการเตรียมรับมือกับช่วงเวลาหลังจากนั้น เป็นต้น

www.lannacarenet.org

Jiang Mai Organic

เจียงไม้ออร์แกนิก พื้นที่กลางแห่งการท่องเที่ยว วิถีอินทรีย์

กลุ่มคนทำงานด้านทางเลือกอาหารอินทรีย์ที่
ต้องการยกระดับเมืองเชียงใหม่จากฐานะของแหล่งผลิต
สินค้าเกษตรอินทรีย์แหล่งใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของ
ประเทศ สู่การเป็นเมืองท่องเที่ยววิถีอินทรีย์ครบวงจร
เจียงไม้ออร์แกนิกประสานงานโดย อรช บุญ-หลง เป็น
วิสาหกิจเพื่อสังคม ที่มีจุดเริ่มต้นภายใต้โครงการของ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ
(สสส.) โดยการขับเคลื่อนของบริษัท แล็บอาหารยั่งยืน
จำกัด และมูลนิธิสังคัมสุขใจ ผู้ปลูกป่านสามพรานโมเดล
โครงการที่สนับสนุนเกษตรกรในจังหวัดนครปฐมและ
ใกล้เคียงหันมาปลูกผักอินทรีย์โดยมีคนกลางรับซื้อ
อย่างเป็นธรรม และกระจายผลผลิตสู่ช่องทางที่หลากหลาย
หลายของผู้ประกอบการโรงแรมร้านอาหาร

“เจียงไม้ออร์แกนิกจะทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อม
ระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตสู่ผู้บริโภคในวงกว้าง ในที่นี้เริ่ม
ต้นที่ผู้ประกอบการโรงแรมร้านอาหารในเชียงใหม่ ผ่าน
การจัดส่งผลผลิต ให้ความรู้ จัดเวิร์คช็อป และกิจกรรม
ส่งเสริมต่างๆ พวกเขาต้องการให้ผู้บริโภคเห็นบทบาท
ของตัวเองในการเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนเกษตรกร
อินทรีย์ที่ติดต่อทั้งผู้ผลิต (ต้นน้ำ) ผู้ประกอบการ (กลางน้ำ)
และผู้บริโภค (ปลายน้ำ) รวมถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม”
อรช บุญ-หลง กล่าว

โดยทางกลุ่มยังได้ชักชวนเชฟประจำร้านอาหาร
และโรงแรมชั้นนำ ลงพื้นที่เยี่ยมแปลงผลิตผลเกษตร
อินทรีย์แห่งต่างๆ เพื่อให้ทางเชฟได้ศึกษาเรียนรู้และ
เข้าใจในกระบวนการและคุณค่าของวัตถุดิบปลอดภัย
เหล่านี้ ก่อนจะขยายผลให้ร้านอาหารและโรงแรมรับ
ซื้อผลผลิตเพื่อนำมาประกอบอาหาร ผลักดันให้เมนู
อาหารที่ปรุงจากวัตถุดิบออร์แกนิกให้เป็นเมนูหลักของ
ร้านอาหารต่อไป และที่เพิ่งจะผ่านพ้นไป คืองาน Jiang
Mai Organic Chef's Table ที่เชิญชวนเชฟ 9 ท่านจาก
9 โรงแรมร้านอาหารในเครือข่าย สร้างสรรค์อาหารเย็น
แบบออร์แกนิกเต็มรูปแบบ 9 คอร์ส ยกกระต๊อบผักผลไม้
พื้นบ้านประจำฤดูกาลให้เป็นอาหารจานพิเศษสุด ก่อน
จะมีกิจกรรมส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์ในรูปแบบที่
ผูกเข้ากับการท่องเที่ยวและการบริการตามมาอีกหลาย
โครงการ

www.facebook.com/jiangmaiorganic

ติดตามข่าวสารได้ที่
www.sparkulanna.com และ
www.facebook.com/SparkULanna
โทร. 08-4611-4739
08-9980-9434

